



RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 62.694/1
van 18 januari 2018

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de
organisatie van het toelatingsexamen arts en het
toelatingsexamen tandarts’

Op 15 december 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 18 januari 2018, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de organisatie van het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 11 januari 2018. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 januari 2018.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit strekt ertoe om uitvoering te geven aan artikel II.187 van de Codex Hoger Onderwijs, zoals vervangen bij het decreet van 8 december 2017 ‘houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs’. Dit artikel bevat een bijkomende toelatingsvoorwaarde voor de inschrijving in een bacheloropleiding Geneeskunde respectievelijk Tandheelkunde, zijnde het gunstig gerangschikt zijn op basis van een toelatingsexamen.

Het ontwerp bevat de reglementaire bepalingen die de organisatie van deze vergelijkende toelatingsexamens in 2018 mogelijk moeten maken.

2. In het eerste lid van de aanhef wordt als rechtsgrond verwezen naar de Codex Hoger Onderwijs, “bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, artikel II.187, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016”. Deze bepaling vormt in beginsel de rechtsgrond voor het ontwerp, voor zover rekening gehouden wordt met het feit dat artikel II.187 werd vervangen bij artikel 18 van het decreet van 8 december 2017, dat in werking trad op 1 januari 2018.

Het ontwerp vindt in beginsel rechtsgrond in de verschillende machtigingen die in artikel II.187 van de Codex aan de Vlaamse Regering worden verleend.

Voor sommige bepalingen dient evenwel een beroep te worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering ex artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met het genoemde artikel II.187.¹

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

3. Gelet op de bovenstaande opmerkingen in verband met de rechtsgrond dient voor het eerste lid een nieuw lid te worden toegevoegd waarin wordt verwezen naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

4. Het huidige eerste lid van de aanhef moet als volgt luiden:

“Gelet op de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, artikel II.187, vervangen bij het decreet van 8 december 2017;”.

¹ In het bijzonder de artikelen 2, 6, 10, 13 en 14 van het ontwerp.

Het vierde lid van de aanhef dient te worden geredigeerd als volgt:

“Gelet op advies 62.694/1 van de Raad van State, gegeven op 18 januari 2018, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;”.

Het vijfde lid van de aanhef waarin wordt verwezen naar het wetgevingstechnisch en taalkundig advies, dient te worden weggelaten.

Artikelen 9 en 10

5. Artikel 9, eerste lid, 2°, van het ontwerp bepaalt dat de in de toelatingsexamens geslaagde kandidaten worden gerangschikt door de examencommissie.

Uit artikel 13, vierde lid, van het ontwerp blijkt evenwel dat het mogelijk is dat kandidaten uitdrukkelijk te kennen geven dat ze niet gerangschikt willen worden. Om die reden bepaalt artikel 10, derde lid, 3°, van het ontwerp dat de voorzitter aan de kandidaten kan meedelen dat ze “geslaagd [zijn] maar zonder rangschikking”.

Artikel 9, eerste lid, 2°, van het ontwerp moet dan ook worden aangevuld om duidelijk te maken dat niet alle geslaagde kandidaten automatisch worden gerangschikt.

Artikel 15

6. Artikel 15 van het ontwerp bepaalt dat door de inschrijving de kandidaat zich akkoord verklaart met het examen- en werkingsreglement van de examencommissie, vermeld in artikel 6.

Uit artikel II.187, § 6, 4°, van de Codex Hoger Onderwijs volgt dat de examencommissie een werkings- en examenreglement opstelt waarin concrete voorschriften zijn opgenomen ter uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering dat de nadere regels voor de organisatie van de toelatingsexamens bevat.

De kandidaat voor het toelatingsexamen is door zijn inschrijving dan ook onderworpen aan de voorschriften van het werkings- en examenreglement. Het al dan niet akkoord verklaren met de reglementen verandert hieraan niets.

De in artikel 15 van het ontwerp opgenomen bepaling is aldus overbodig. Ze is bovendien verwarrend omdat ze de indruk zou kunnen wekken dat de kandidaat door zijn “akkoord” bij voorbaat afstand zou doen van ieder verhaal met betrekking tot mogelijke onregelmatigheden of onwettigheden in het examen- en werkingsreglement,² hetgeen niet toelaatbaar zou zijn.

² De kandidaat zou bij eventuele betwistingen in verband met beslissingen van de examencommissie bij de Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak, en/of de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen

Bijgevolg dient artikel 15 zo geformuleerd te worden dat de kandidaat door de inschrijving verklaart “kennis te hebben genomen van het examen- en werkingsreglement”.

Artikel 25

7. Artikel 25, eerste lid, van het ontwerp bepaalt dat de voorzitter van de examencommissie voor beide toelatingsproeven definitief de vragen van elk onderdeel “bevestigt”.

Het is niet duidelijk welke de precieze draagwijdte is van de bevoegdheid die artikel 25, eerste lid, van het ontwerp aan de voorzitter van de examencommissie toekent en die erin bestaat dat hij de vragen definitief dient te “bevestigen”. Het ontwerp zou geen twijfel mogen laten bestaan over wat die “bevestiging” inhoudt.³

Artikel 27

8. Artikel 27, eerste lid, van het ontwerp redigere men als volgt:

“De twee onderdelen van het examen vermeld in artikel 22, § 1, 1° en 2°, en § 2, 1° en 2°, hebben hetzelfde gewicht.”

9. Artikel 27, derde lid, van het ontwerp bepaalt dat de examencommissie de afrondingsregels en de toetsmethoden van elk onderdeel van het examen bepaalt en die meedeelt aan de kandidaten.

Deze bepaling van het ontwerp is niet in overeenstemming met artikel II.187, § 5, tweede lid, van de Codex Hoger Onderwijs, dat de Vlaamse Regering uitdrukkelijk machtigt de nadere regels voor de indeling, de wegings- en evaluatiecriteria, met inbegrip van de afrondingsregels, de toetsmethoden en de inhoud van het examen vast te leggen.

Het bepalen van de afrondingsregels en de toetsmethode kan niet beschouwd worden als een regeling met een zeer beperkte of een hoofdzakelijk technische en niet-beleidsmatige draagwijdte. Het komt dan ook de Vlaamse Regering toe om de beginselen hiervan vast te leggen.

bijvoorbeeld kunnen aanvoeren dat het examen- en/of werkingsreglement niet in overeenstemming is/zijn met hogere rechtsnormen (zoals bijvoorbeeld artikel 24 van de Grondwet, het onderhavige besluit van de Vlaamse Regering, ...).

³ Vgl. adv.RvS 30.915/1 van 14 december 2000 over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2001 ‘houdende nadere regels met betrekking tot het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts’, opmerking bij artikel 10.

Artikel 28

10. Artikel 28, eerste lid, van het ontwerp redigere men als volgt:

“Een kandidaat die op elk van de twee onderdelen van het examen, vermeld in artikel 22, § 1, 1° en 2°, en § 2, 1° en 2°, de helft of meer van de bepaalde punten behaalt, is geslaagd.”

Artikel 29

11. Artikel 29 van het ontwerp legt vast dat de examencommissie bepaalt of er een herziening van de vastgelegde examenresultaten van de kandidaten gebeurt en dat ze de regels in dat verband vastlegt in het examenreglement.

Luidens artikel 6, tweede lid, 7°, van het ontwerp bevat het werkingsreglement al de concrete voorschriften voor de werking en de taken van de examencommissie, inzonderheid met betrekking tot de vaststelling en de herziening van de resultaten.

Indien de stellers van het ontwerp in beide gevallen dezelfde voorschriften bedoelen, moet het ontwerp duidelijk maken in welk reglement deze regels moeten worden opgenomen. Indien de stellers niet dezelfde regels bedoelen, moet het ontwerp het onderscheid tussen beide soorten voorschriften verduidelijken.

Artikel 33

12. Artikel 33, eerste lid, tweede zin, van het ontwerp machtigt de examencommissie om in het examenreglement de nadere regels van de interne beroepsprocedure vast te leggen.

Deze bepaling van het ontwerp is enkel in overeenstemming met artikel II.187, § 6, 3°, b), van de Codex Hoger Onderwijs, dat de Vlaamse Regering uitdrukkelijk machtigt de modaliteiten van de interne beroepsprocedure vast te leggen, op voorwaarde dat deze nadere regels beperkt blijven tot technische regels met een niet-beleidsmatige draagwijdte.

13. Artikel 33, tweede lid, van het ontwerp luidt als volgt:

“De kandidaat kan een verzoek tot heroverweging van de individuele beslissing van de examencommissie instellen tot en met 31 juli. De minimale vervaltermijn om een intern beroep in te stellen bedraagt zeven dagen, die ingaan op de dag na de mededeling van de individueel genomen beslissing aan de kandidaat.”

Artikel 10, eerste, derde en vierde lid, van het ontwerp heeft betrekking op de mededeling van de score voor het toelatingsexamen en de beslissingen van de examencommissie aan alle individuele kandidaten. Deze mededelingen dienen te gebeuren in de maand juli.

De termijnen in de artikelen 10 en 33, tweede lid, van het ontwerp zijn niet op een samenhangende manier op elkaar afgestemd. Het is immers niet duidelijk wat er gebeurt indien

de mededeling van de beslissing gebeurt na 24 juli. Beschikt de kandidaat dan nog over zeven dagen voor het instellen van het beroep, of eindigt de termijn op 31 juli? Het ontwerp moet op dit punt worden verduidelijkt, waarbij gewaarborgd wordt dat de kandidaat over een redelijke termijn beschikt om het verzoek tot heroverweging in te dienen.

Slotopmerking

14. Momenteel zijn de nadere regels met betrekking tot het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts te vinden in het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2001 ‘houdende nadere regels met betrekking tot het toelatingsexamen voor de opleidingen van arts en tandarts’. Dit besluit wordt niet opgeheven door het onderhavige ontwerp.

Omwille van de rechtszekerheid verdient het aanbeveling om dit besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2001 uitdrukkelijk op te heffen. Het ontwerp moet op dit punt worden aangevuld.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME